

Raoul De Groote

DE MEET

 | LANNOO

www.lannoo.com

Registreer u op onze website en we sturen u regelmatig een nieuwsbrief met informatie over nieuwe boeken en met interessante, exclusieve aanbiedingen.

Tekst: Raoul De Grootte

Fotomateriaal: Sportimonium (pp. 13, 80, 86, 121, 141, 237),

Mark Van Hamme (pp. 30, 35, 58, 64, 94, 97, 102, 108, 113, 117, 152, 160, 177, 181, 195, 209, 210, 225), Photonews (53, 127, 133, 167, 170, 186, 189, 198, 230, 246-7), RTBF (p. 163)

Coverontwerp: Pjotr.be

Grafisch ontwerp: Studio Lannoo (Aurélië Matthys)

Als u opmerkingen of vragen heeft, dan kunt u contact nemen met onze redactie: redactielifestyle@lannoo.com

© Uitgeverij Lannoo nv, Tielt, 2019

D/2019/45/609 - NUR 480, 489

ISBN 978 94 014 63577

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch of op enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

INHOUD

Deel 1 __ De laatste rechte lijn	9
De paarse Beckenbauer	10
Jempi van de Aardappelhoek	12
Een spits op spikes	16
Ludo en de krullendraaier	18
Als in een jongensboek	22
Granieten dijen	23
Deel 2 __ Opwarming	27
Klokken op Hemelvaartsdag	28
Een fiets op de autosnelweg	29
Met de trein naar de training	38
Als een Ch'ti in Lens	41
De zachte pluche van Rony de Pony	43
Deel 3 __ Aftellen	57
Massage bij de manuele therapeut	59
Dr. Macken: mononucleose	63
Deel 4 __ Game on	71
Pelé, Peñarol, Oranje en Real	72
Madness in Mallory Park	92
Medailles uit Montréal	100
'Koekoek, koekoek, koekoek'	118
<i>Swa Boem Boem</i>	124
Strijden voor de titel	131

Deel 5 __ Herbronnen	137
Bonje met de scheidsrechter	138
‘Jongens, ik heb honger gehad’	144
Een brief op papier van Hotel Mercur	146
In de clinch met Ivic	150
Voorzetten met de buitenkant	162
Denkend aan Congo	168
Deel 6 __ Herstart	173
Een interscholenwedstrijd in Milaan	174
De lessen van Pipo en Luca	183
Een <i>Frohnatur</i> en een <i>Kämpfernatur</i>	188
Deel 7 __ Blessuretijd	193
Nog één keer dan	194
In het vizier van de bondscoach	197
Deel 8 __ De meet	205
<i>The Last Post</i> op Racing White	206
De eerste werkdag van Ivan Sonck	209
Ivan Sonck leest het sportnieuws voor	211
Een vraag aan Einstein	212
‘You’ll never walk alone’	213
Een foto in een kastje	215
Deel 9 __ Afscheid	219
Een aansporing en een aanmoediging	220
‘Wij moeten naar de koers, wij kunnen niets anders’	221
Ivo Van Damme, 1954-1976 - nr. 274	224
‘Wat nu, Ludo?’	227
Leef alsof je morgen zal sterven	229
Er weerklinkt een luid applaus	231

Deel 10 __ Eerbetoon	235
‘Hij heeft mijn carrière gemaakt’	236
Giovanni, champion du monde	238
‘En als we nu eens een wedstrijd organiseren?’	239
In de BRT Top 30	240
<i>CIAO, il mio fuoriclasse</i>	241
Brussel-Verviers	242
Dankwoord	249
Bibliografie	251

DEEL 1

**DE LAATSTE
RECHTE LIJN**

DE PAARSE BECKENBAUER

OOSTENDE

ZIJN STRAND

ZIJN KURSAAL

ZIJN RENBAAN

ZIJN VISMIJN

ZIJN THERMEN

En zijn Kennedyrotonde.

Vandaag is het kruispunt een aan een ingenieurstafel platgestreken vlakte. Wie vanuit het binnenland aan komt gereden, krijgt de kans niet een voorschot te nemen op de stemming van een dag aan het strand. Maar in 1966 stond er wel nog een bord met aanprijzingen tussen een oranje knipperlicht en een ijzeren hek met een gracht. De zilte zeelucht wenkte. Voorzichtigheid was op de drukke verkeersregelaar evenwel geboden voor wie de Koningin der Badsteden binnenreed.

Voor Laurent Verbiest, de 26-jarige superieure centrale verdediger van Anderlecht en de nationale ploeg, is het een klip die hij bijna blindelings kan nemen. Hij is altijd aan de kust blijven wonen, maar is het niveau van AS Oostende, de club waar hij zijn carrière begon, ver ontgroeid. Van de derdeklasser werd hij rechtstreeks naar Anderlecht getransfereerd en enkele dagen daarna mocht hij meteen tegen de allergrootste van dat moment debuten: Pelé, die met FC Santos een tournee door Europa maakte. Verbiest zou in het Astridpark uitgroeien tot een seigneur dankzij opgemerkte prestaties tegen onder andere Real Madrid en het Nederlandse elftal.

Vandaag, 2 februari 1966, stuurt hij zijn wagen – met zijn vrouw aan zijn zijde – over de E40 richting Oostende. Ze komen van Anderlecht, waar hij door een gebroken teen niet kon mee-trainen, maar waar hij toch naartoe was gereden. Hij heeft er net een maandenlange schorsing op zitten – wat bezielde hem toch tegen Lierse? – en een langdurige blessure kan hij er nu niet ook nog eens bij hebben. Hoe sneller hij fit geraakt, hoe beter, want later deze maand hoopt hij Europees weer aan te kunnen treden.

‘De parsee Beckenbauer’ zijn ze hem in Brussel beginnen te noemen, maar hij straalt wel meer nonchalance en bravoure uit dan zijn Duitse evenknie. Zo wil hij liever niet dat de doelman achter hem uitkomt of een terugspeelbal verwacht. Hij, Laurent Verbiest, lost dat zelf wel op.

Hij gedraagt zich een tikje rebels ook, non-conformistisch, als een product van de jaren zestig. In het vliegtuig gaf hij enige tijd geleden een interview aan de Nederlandstalige Belgische televisie waar hij met zijn typische schalksheid een ondeugend vraag-gesprek van had gemaakt. Je wist niet of hij het meende of de zievereir uithing. Kon hem dat schelen. Hij geniet ervan anderen op het verkeerde been te zetten. Op het veld, maar ook ernaast:

Laurent, hoe voelt gij u?

‘Wel, ik ben ongeveer drie uur in het vliegtuig en ik ben drie uur ziek.’

Gij zijt bij de Zeemacht geweest, Laurent, waart gij daar ook altijd zeeziek?

‘Nee, op zee ben ik nooit zeeziek geweest. Ik was namelijk de sterkste man van onze compagnie!’

Hij heeft ook als kind vaak gevaren met zijn vader, die visser was en een boot had die *De Vier Gebroeders* heette. Laurent houdt van Oostende, van het leven aan zee en van de duinen. Met de fiets reed hij er als kind vaak door het mulle zand omhoog om zijn beenspieren te trainen.

Jabbeke. Daar rijden ze nu langs. Nog even en ze zijn thuis, hopelijk nog op tijd om op 'Brussel Vlaams' naar het voetbal te kijken. Hij heeft het er tijdens de rit tegen zijn vrouw al meerdere keren over gehad. Vanavond ontvangt Manchester United namelijk Benfica voor de heenwedstrijd in de kwartfinale van de Europacup I. Matt Busby, Bobby Charlton, Georges Best, Eusébio, hij verheugt er zich op ze aan het werk te zien. Met Anderlecht zal hij in dezelfde kwartfinales over drie weken de heenwedstrijd tegen Real Madrid moeten spelen. Terwijl Manchester United Frankfurt versloeg en Benfica Levski Sofia uitschakelde, hebben zij met Anderlecht in de achtste finales Derry City vernederd met 9-0 en 0-3.

Ze naderen Oostende.

Daar zien ze de rotonde al.

Wie weet wordt Benfica of Manchester wel een van Anderlechts volgende tegenstanders. Nagenoeg elke speler van de Anderlecht-selectie kijkt vanavond naar de wedstrijd tussen beide Europese grootmachten. Eugène Steppé, de clubsecretaris, ligt thuis in de zetel als de telefoon rinkelt. Het is Roger Vanden Broecke, zijn collega van Oostende, aan de andere kant van de lijn.

JEMPI VAN DE AARDAPPELHOEK

De Henri Jonckheerestraat en het parkeerterrein liggen bezaaid met bladeren en twijgen. De stormwind heeft ook dikke takken losgerukt en het waait nog altijd hard. Het KMI heeft code oranje uitgeroepen en de rukwinden tot 120 km/u ontwortelden hier en daar zelfs bomen. Maar twee vrouwen hebben in de namiddag het gure weer toch maar getrotseerd om naar het kerkhof van Beveren-Roeselare te komen. Ze schuifelen arm in arm dicht bij een graf.

'Vorig jaar heb ik de bloemen kunnen fotograferen. Het waren er veel', zegt de ene.

‘Dat moment van het ongeval zit nog altijd in mijn hoofd’, zegt de andere.

En dan haasten ze zich weg, hun hoofden weggedrukt in hun sjaals.

Het graf is dat van Jean-Pierre Monseré, en vandaag wordt de 8ste Grote Prijs Monseré gereden. Althans, het was de bedoeling dat er een wielervedstrijd ter nagedachtenis van de Roeselaarse held zou worden gehouden. Maar nadat de start al was verplaatst van Aalter naar Roeselare en de wedstrijd werd ingekort tot zes plaatselijke ronden, had de organisatie besloten om er uit veiligheidsoverwegingen toch maar beter helemaal niet aan te beginnen. Ook van de huldinging met bloemenkransen aan zijn graf kwam die 10de maart van 2019 niets terecht.

Het aura dat boven Jempi’s carrière zweeft, is in de loop der jaren alleen maar groter geworden. Een held werd een icoon, de belichaming van een samenhangingsgevoel dat van de wijk Aardappelhoek tot in het centrum van de stad reikte.

Jempi leeft in Roeselare.

Nog altijd.

Als zoon van een tabakssnijder die later technicus werd bij L’Avenir, een Roeselaarse fabrikant van wasmachines, leek Monseré voorbestemd om een sober arbeidersleven in de stadtrand te leiden. Maar zijn frivole persoonlijkheid besloot er anders over. Hij voetbalde eerst nog bij Club Roeselare – samen met de latere Club Brugge-speler Johny Thio – maar de liefde voor het fietsen zou zich als een stuurlicht rond zijn jonge leven wentelen. Ook op school bleef dat niet onopgemerkt. Kreeg hij een nul op tien, dan werd dat getal niet toevallig als ‘een voorwiel voor Monseré’ omschreven.

Een schavuit was en bleef hij. Iemand die ongegeneerd een beker bier leeggoot over het hoofd van sportjournalist Berten Bafcop, iemand die de bloemen opat van het boeket dat Roger De Vlaeminck kreeg na een gespreksavond waarop ze beiden te gast

waren, iemand die kippen naar binnen liet en op de biljarttafel zette tijdens een trouwfeest in zaal Leopold in Bissegem. De dieren scheten het groene laken helemaal onder.

En het gekste van al: hij kwam ermee weg. Want, ach, Jempi bedoelde het niet slecht en Jempi kon goed koersen, dus Jempi mocht dat.

Ook tijdens wedstrijden kon hij zich strapatsen permitteren. Wat een plezier beleefde hij er telkens aan om al rijdend stiekem een slok water in zijn mond te houden en vervolgens naast een onwetende collega-renner te gaan fietsen, ostentatief in zijn oog te wrijven en hem te vragen eens te kijken of hij geen vuiltje zag. Om vervolgens een waterstraal in zijn gezicht te spuwen.

Beschouwde men hem aanvankelijk vooral als een losbol met wie het niet altijd gemakkelijk samenwerken was, door de wereldtitel op de weg die hij in 1970 in het Engelse Leicester won, kwamen zijn gedrevenheid en beroepsernst, de andere kant van Jempi, met terugwerkende kracht steeds meer aan de oppervlakte.

Na het WK trok de hele wijk waarin hij was opgegroeid zich aan hem op: eindelijk hadden de inwoners iets waar het minder volkse stadscentrum hen om kon benijden. Hij kon rekenen op de onvoorwaardelijke steun van zijn fans. Zij kregen er klinkende prestaties en verhalen over zijn olijke fratsen voor in de plaats.

Milaan-Sanremo is, nadat hij wereldkampioen is geworden, de volgende wedstrijd waar hij zijn pijlen op richt. In Retie rijdt hij de maandag voordien een kermiskoers, samen met onder anderen de broers De Vlaeminck, twee van zijn boezemvrienden. Als hij met zijn regenboogtrui om de schouders zijn deel van het kopwerk heeft gedaan in de waaier die zich voorin heeft gevormd, laat hij zich na tachtig kilometer achteromkijkend uitzakken aan de linkerkant van de weg.

Annie, Jempi's vrouw, is in Roeselare zijn koffer aan het pakken, zodat hij straks met een gerust gemoed naar Milaan af kan reizen. In de achtergrond is op de radio ondertussen het verslag

van een andere wielervedstrijd, Parijs-Nice, te horen. Met een half oor verneemt ze hoe de uitzending wordt onderbroken voor een speciaal bericht.

EEN SPITS OP SPIKES

Misschien is de opmerkelijkste vaststelling na de dood van Ivo Van Damme wel hoe klein de geografische voetafdruk is waarbinnen de openbare herinneringen aan hem zich bevinden. Wie van Ivo's ouderlijk huis annex rijkswachtkazerne in de Groenstraat in Veltem-Beisem, via de naar hem genoemde sporthal – met aan de ingang een beeld van hem – langs café Rozenhof naar zijn graf loopt, komt op een afstand uit die het midden houdt tussen 800 en 1500 meter, de afstanden waarop hij zilver behaalde tijdens de Olympische Spelen van Montréal in 1976.

Het hele dorp was uitgelopen toen hij daarna thuiskwam. De gevel van café Rozenhof werd voor de gelegenheid helemaal in het zilver geschilderd. Vandaag is het een plek waar oudere heren hun pilsje drinken en ondertussen op de televisie naar het VTM-nieuws kijken. Het beeldscherm wordt gereflecteerd in de grote gesigioneerde foto die ertegenover hangt, naast een reclame voor S72 Premium Gin. Ivo Van Damme, met borstnummer 103, is er in volle actie op te zien, de Cubaan Alberto Juantorena zwoegend in zijn zog.

De Van Dammes hadden in 1971 de Rue de Haerne in Etterbeek achter zich gelaten, en daarmee ook voetbalclub Racing White, waar Ivo en zijn broer Dirk voetbalden in het Fallonstadion. Vanaf hun tienerjaren – Ivo was zestien – stonden ze bij de plaatselijke ploeg van hun nieuwe woonplaats Veltem-Beisem op het veld. Ivo was door zijn rijzige gestalte en snelheid in de spits terechtgekomen. Door de piste die rond het veld lag en door zijn

opspelende blessuregevoeligheid voelde hij zich evenwel steeds meer aangetrokken tot de atletiek. Zeker toen hij in mei 1971 een schoolmeeting won, waarbij hij de 1500 meter liep in 4:29:6 – en dat terwijl hij alleen maar voetbaltrainingen in de benen had.

Zijn looptalent werd aangemoedigd door loper en toekomstig sportarts Stan Vanden Bempt, door wiens toedoen hij besloot zich aan te sluiten bij Daring Club Leuven Atletiek (DCLA), de club waar ook Gaston Roelants, Miel Puttemans en de Leuvense professor en trainer Mon Vanden Eynde actief waren. Mon – Edmond voluit – laat Ivo in dat jaar meelopen met enkele van zijn pupillen en doet wat hij ook met andere talenten deed: hij geeft Ivo een trainingsschema voor veertien dagen. Wie niet getalenteerd of gemotiveerd genoeg is, valt vanzelf af, weet hij. Zo blijven alleen de besten over. De haast militaire discipline die hij van zijn vader-rijkswachter meekreeg, speelt in Ivo's voordeel. Lopen lijkt dezer dagen ook een veiliger bezigheid dan voetballen of wielrennen. Een maand voor hij zich bij DCLA aansloot, was in Retie immers, op amper 22-jarige leeftijd, regerend wereldkampioen Jean-Pierre Monseré tijdens een koers verongelukt.

Vandaag, 29 december 1976, mag Van Damme zich houder noemen van twee olympische zilveren medailles. Hij heeft er net een stage in Vitrolles op zitten en kijkt ernaar uit om voor het eindejaar weer thuis te zijn, waar zijn verloofde Rita op hem wacht. Hij heeft eerst nog even getraind, een bad genomen en ontbeten, als hij om negen uur zijn hotel uit en zijn beige Opel Kadett in stapt om huiswaarts te keren. 'Zo ver alleen rijden, dat doe ik nooit meer', geeft hij zijn trainer, die een paar dagen langer blijft, nog mee.

Hij volgt de verkeersborden die hem naar de Autoroute du Soleil via Avignon en Orange richting Lyon leiden.

Bollène, dat is waar hij nu langs rijdt.

In Veltem-Beisem is Ivo's vader Camiel net aan zijn middagpauze begonnen in de rijkswachtkazerne, waarin ook hun woon-